

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 3 stycznia 2023 r.

Pozycja 8

POSTANOWIENIE

z dnia 31 maja 2022 r.

Sygn. akt Ts 264/21

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Wojciech Sych,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej Gminy Bodzentyn o zbadanie zgodności:

art. 394^{1a} § 2 w związku z art. 394 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, ze zm.) w zakresie, w jakim „przepis ten umożliwia sądowi arbitralne odstąpienie od sporządzenia uzasadnienia wydanego w sprawie postanowienia”, z art. 2, art. 45 i art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej, wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 27 października 2021 r. (data nadania), Gmina Bodzentyn (dalej: skarżąca) – reprezentowana przez pełnomocnika z wyboru – wystąpiła z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego:

1.1. Wyrokiem z 25 sierpnia 2020 r. (sygn. akt [...]) Sąd Okręgowy w K. zasądził od skarżącej na rzecz strony powodowej 1 352 291 zł. Od orzeczenia tego skarżąca wniosła apelację wraz z wnioskiem o zwolnienie jej od kosztów sądowych w zakresie opłaty od apelacji.

1.2. Sąd Apelacyjny w K.:

- postanowieniem z 29 października 2020 r. (sygn. akt [...]) oddalił wniosek o zwolnienie skarżącej od opłaty sądowej od apelacji;
- postanowieniem z 3 grudnia 2020 r. (sygn. akt [...]) odrzucił wniosek skarżącej o sporządzenie i doręczenie odpisu uzasadnienia postanowienia z 29 października 2020 r.;
- postanowieniem z 4 stycznia 2021 r. (sygn. akt [...]) odrzucił wniosek skarżącej o sporządzenie postanowienia z 3 grudnia 2020 r. i doręczenie odpisu postanowienia wraz z uzasadnieniem (punkt I sentencji) oraz odrzucił apelację skarżącej (punkt II sentencji);
- postanowieniem z 13 maja 2021 r. (sygn. akt [...]) odrzucił zażalenie skarżącej na punkt I postanowienia z 4 stycznia 2021 r. (punkt 1 sentencji), oddalił zażalenie skarżącej

w pozostałym zakresie (punkt 2 sentencji) oraz zasądził od skarżącej na rzecz strony powodowej zwrot kosztów postępowania zażaleniowego (punkt 3 sentencji).

2. Zdaniem skarżącej kwestionowana regulacja narusza powołane przez nią wzorce konstytucyjne, gdyż uniemożliwia poznanie motywów, którymi kierował się sąd drugiej instancji oddalając zawarty w apelacji wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych.

3. Zarządzeniem Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z 25 listopada 2021 r. (którego odpis został doręczony pełnomocnikowi skarżącej 2 grudnia 2021 r.) skarżąca – na podstawie art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393) – została wezwana do usunięcia braku formalnego skargi konstytucyjnej przez doręczenie pełnomocnictwa szczególnego, uprawniającego do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz reprezentowania skarżącej przed Trybunałem Konstytucyjnym w odniesieniu do sprawy, w związku z którą została złożona skarga konstytucyjna (wraz z czterema kopiami).

W sporządzonym przez pełnomocnika i wniesionym do Trybunału Konstytucyjnego 9 grudnia 2021 r. (data nadania) piśmie procesowym skarżąca wykonała powyższe zarządzenie.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał bada, czy odpowiada ona określonym przez prawo wymogom.

2. Stosownie do art. 61 ust. 4 u.o.t.p.TK Trybunał odmawia nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, gdy:

- nie spełnia ona wymogów określonych w ustawie i usunięcie braków formalnych nie jest możliwe (punkt 1);
- braki formalne, o których mowa w art. 61 ust. 3 u.o.t.o.TK, nie zostały usunięte w terminie (punkt 2);
- jest ona oczywiście bezzasadna (punkt 3).

3. Trybunał stwierdził, że skarżąca (będąca gminą) nie posiada legitymacji do zainicjowania postępowania sądowokonstytucyjnego w trybie art. 79 ust. 1 Konstytucji.

3.1. Należy przypomnieć, że stanowisko o braku legitymacji gminy do inicjowania postępowania w trybie skargi konstytucyjnej zostało sformułowane w wielu orzeczeniach Trybunału Konstytucyjnego (zob. m.in. postanowienia TK z: 25 lipca 2002 r., sygn. Ts 67/02, nr OTK ZU 3/B/2002, poz. 231; 11 grudnia 2002 r. i 17 marca 2003 r., sygn. Ts 116/02, OTK ZU nr 2/B/2003, poz. 104 i 105; 14 września 2004 r., sygn. Ts 74/04, OTK ZU nr 5/B/2004, poz. 313 oraz 12 października 2004 r. i 23 lutego 2005 r., sygn. Ts 35/04, OTK ZU nr 1/B/2005, poz. 25 i 26) oraz ostatecznie podtrzymane w postanowieniu pełnego składu TK z 22 maja 2007 r., sygn. SK 70/05 (OTK ZU nr 6/A/2007, poz. 60). Pogląd ten jest wiążący dla wszystkich składów orzekających Trybunału, stosownie do obowiązujących kolejno: art. 25 ust. 1 pkt 1 lit. e *in fine* ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.), art. 44 ust. 1 pkt 1 lit. e (w pierwotnym brzmieniu) ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064, ze zm.), art. 26

ust. 1 pkt 1 lit. f *in fine* ustawy z dnia 22 lipca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1157) oraz art. 37 ust. 1 pkt 1 lit. e *in fine* obowiązującej u.o.t.p.TK.

3.2. Trybunał w obecnym składzie podziela poglądy wyrażone w swoim dotychczasowym orzecznictwie dotyczące braku legitymacji gminy do inicjowania postępowania skargowego. Za zbędne uznaje powtarzanie argumentacji zawartej w powołanych wyżej postanowieniach. Jedynie przypomina, że z istoty skargi konstytucyjnej wynika, iż przysługuje ona podmiotom prywatnoprawnym, w sytuacji gdy prawa tych podmiotów są naruszane przez działanie podmiotów prawa publicznego. Skarga konstytucyjna nie ma natomiast na celu ochrony praw podmiotów publicznoprawnych, nawet gdy prawa te mają charakter konstytucyjny. Konstatacja ta nie osłabia ochrony konstytucyjnych praw jednostek samorządu terytorialnego, skoro w myśl art. 191 ust. 1 pkt 3 Konstytucji organy stanowiące tych jednostek mogą wystąpić do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem w sprawie zbadania zgodności z Konstytucją aktów normatywnych dotyczących zakresu ich działania.

Wobec powyższego – na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK – należało postanowić jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącej przysługuje prawo do wniesienia zażalenia na niniejsze postanowienie w terminie siedmiu dni od daty jego doręczenia.